

OOSTPOST

SOERABAJASCHIE COURANT.

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaja. 7 jaar..... / 18.—
 „ Java en buitenbes. „ do..... „ 20.—
 „ Europa „ do..... „ 25.—
 De Oostpost verschijnt dagelijks, met
 uitzondering van den ZONDAG.

VRIJDAG 9 JANUARIJ 1863.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is / 1.— voor elke
 TIEN WOORDEN; tehalve het zegel.
 Advertentiën met groote letters betalen dubbel.
 Iedere herhaling na de twee eerste plantingen wordt
 betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen
 worden getroffen.

ADVERTENTIËN.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag
 den 14den Januarij 1863 ten burele van den
 Resident van Soerabaja eene

Uitbesteding

zal worden gehouden voor den overvoer van
 1293 stuks HOUTWERKEN, van Boenga
 naar Batavia.

Zullende de voorloopige toewijzing geschie-
 den aan den minsten inschrijver, zonder voor-
 afgaande mijning.

De voorwaarden liggen voor belanghebben-
 den ter inzage op voormeld bureau.

SOERABAJA, Namen den Resident,
 den 29sten December 1862. De Secretaris.
 (1735) WEGENER.

UITBESTEDING

op Donderdag den 15den Januarij a. s.

DES MORGENS TEN 10 URE,

zal door den ondergeteekende ten zijne burele
 uitbesteding worden gehouden van de onder-
 volgende artikelen ten behoeve van de troepen
 op MACASSAR gedurende den tijd van 1 April
 t/m ultimo December 1863.

RIJST,	176625	Nederlandsche ponden.
KOFFIJ,	1710	idem.
PEPER,	333	idem.
ZOUT,	12375	idem.
AZIJN,	5472	Nedeel. kannen.
LAMPOLIE,	6300	idem.
MEEL,	54	Nederl. ponden.
THEE,	103	idem.
SUIKER,	450	idem.
BOTER,	45	idem.

De betrekkelijke voorwaarden, zoomede ver-
 dere inlichtingen zijn te bekomen ten zijne bu-
 rele dagelijks van 's morgens ten 8 tot 2 uren,
 zon- en feestdagen uitgezonderd.

De Onder Intendant 1ste klasse
 in de 3te Militaire Afdeling op Java.

Bij absentie,
 De Onder Intendant 2de klasse
 der Militaire administratie.

DE GROOT.

SOERABAJA,
 den 2den Januarij, 1863. (1748)

UITBESTEDING.

Op Maandag den 26sten Januarij 1863,
 's morgens ten 10 ure,

zal door den ondergeteekende ten zijne burele
 publieke UITBESTEDING worden gehouden
 voor de levering van

250, zegge twee honderd vijftig
 troepen-paarden,

ten behoeve van het Regiment Oost-Indische
 kavallerie en het wapen der artillerie, gedu-
 rende het jaar 1863.

De betrekkelijke voorwaarden, zoomede in-
 lichtingen zijn te bekomen ten zijnen burele,
 dagelijks van 's morgens 8 tot 2 ure, zon- en
 feestdagen uitgezonderd.

De Onder Intendant 1ste klasse in de
 3de Militaire afdeling op Java.

SOERABAJA, Bij absentie,

De Onder Intendant 2de kl.

den 19den December 1862. DE GROOT.
 (1697)

UITBESTEDING.

Op Dingsdag den 10den Februarij 1863,
 des morgens ten 10 ure,

zal op het Bureau van den Ondergeteekende publiek
 worden UITBESTEED de levering van

Roode wijn

ten behoeve van het Militair departement ge-
 durende de jaren 1864 tot en met 1866.

De UITBESTEDING zal plaats hebben twee-
 ledig, namelijk

1°. voor de behoefte van het Leger te zamen
 genomen.

2°. voor de behoefte in deze afdeling.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uit-
 zondering van zon- en feestdagen, voor be-
 langhebbenden, van 's morgens 8 tot 's na-
 middags 2 ure ter lezing op het bureau van
 den Ondergeteekende, bij wien tevens de ver-
 langd wordende inlichtingen te bekomen zijn.

De Onder Intendant der 1ste klasse
 in de 3de militaire afdeling
 op Java.

Bij Absentie.

De Onder Intendant der 2de klasse
 SOERABAJA, der militaire administratie
 den 11den November 1862. DE GROOT.
 (1525)

(Voor het land) Op Maandag den 20sten
 April 1862, des voormiddags te tien ure, zal
 door den ondergeteekende ten zijnen burele
 op het paleis te WELTEVEDEN in het openbaar
 in één perceel worden aanbesteed.

Het daarstellen van eene IJzeren
 brug over de Kediri-rivier ter hoofd-
 plaats Kediri,

en zulks overeenkomstig het bestek, de voor-
 waarden en de teekeningen, welke voor be-
 langhebbenden ter inzage liggen op het resi-
 dentie-kantoor te KEDIRI, ten burele van een
 hoofd-ingenieur, chef der 4de waterstaats-afde-
 ling, te SOERABAJA, en ten kantore van

Den Directeur der Openbare Werken,
 H. DE BRUIJN.

Wordt bekend gemaakt, dat de geannon-
 ceerde door den Gouverneur Generaal
 te BATAVIA te verleenen audientie, op
 den 15den dezer niet zal plaats hebben.

SOERABAJA, Namens den Resident
 den 9 Januarij 1863. De Secretaris,
 (1780) WEGENER.

Op roeping van Crediteuren en Debiteuren
 JAVA COURANT van 31 Dec. 1862.

Van wijlen den militair opzichter der genie
 C. J. Janij, laatstelijk magazijnmeester van het
 algemeen genie-magazijn te Batavia, door de kom-
 missarissen in den boedel C. R. van Lennep en
 G. de Vos.

Van wijlen den 1sten luitenant J. A. van La kerveld
 door de en commissarissen in den boedel C. H. O.
 Ter Schouw en D. L. de Rochemont.

Van wijlen den 1sten luitenant H. F. Sterk
 door de commissarissen in den boedel J. A. P.
 Reinders van der Veer en D. J. H. Freij van
 Brollhuijsen.

Van wijlen den 2den luitenant J. W. Bellaard
 door de commissarissen in den boedel J. A. P. Rein-
 ders van der Veer en P. J. J. S. Hoogerwaard.

JONGENS WEEZEN INRICHTING.

Directeuren over de maand Januarij 1863.
 De Heeren Ds. A. A. T. MOUNIER,
 en W. CORES DE VRIES.

SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS
 schoolcommissarissen over de maand Januarij 1863,
 de Heeren J. C. K. STEINMETZ,
 en
 H. L. RADEMAKER.

ZITDAG

DER

Spaarbank in de maand Januarij
 Dingsdag den 20sten. (1757)

VOOR DE ARMEN

Aan de Gemeente alhier wordt bekend gemaakt,
 dat, ingevolge de bepaling bij Gouvts. besluit van
 den 1sten Mei 1834, No. 4, de gewone driemaan-
 delijke huiskollecte over het 4de kwartaal 1862
 ten voordeele der Protestantsche armen deser ge-
 meente zal gehouden worden, als volgt.

Op Maandag den 12den Januarij 1863.

Door den Heer Beijerinck.

Comedieplein, Officiers paviljoen, Heeren- en
 Boomstraat.

Door den Heer van der Does de Beije.
 De Kalimas westerkade, de Kindersteeg, Keba-
 len, Werfstraat tot aan de Boomstraat, 1e, 2e en
 3e Kaliesosok.

Op Dingsdag den 13den Januarij 1863.

Door den Heer Swart.

De oude Passeerbaan, Panangalan, de Heeren-
 weg, de Simpangse weg, de Laan van Simpang,
 het Hospitaal, Ketabang, Podjok en Genteng.

Door den Heer Trauerbach.

Nieuw-Holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Ro-
 zendoorn-laan en Grisseesche weg.

Door den Heer Young.

Krambangan kade met dwarstraaten en Kepandjen.

Op Woensdag den 14den Januarij 1863.

Door den Heer van Leeuwen.

Chinesche Kamp benoorden de groote handels-
 straat, Officiers Kampement, Kaliemas-Ooster-
 kade, Pagirian, en het Marine Etablissement.

Door den Heer Harteveld.

Kavallerie-Kampement, Semoet, Pedjagalan, Ka-
 li-Anjer, Oendaan en Peneléh.

Door den Heer Hooglandt.

De weg van Kepoetran, de Kepoetransche dijk
 tot aan Diniojo, Ko-pang, Sawean, Embong Ma-
 lang en Boeboetan.

Door den Heer Kruseman.

De Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade,
 Boemstraat, Regentstraat, Pkalongan Kade en
 Gatottan.

SOERABAJA 6 Januarij 1862.

De President Diaken.

L. G. VAN LAKERVELD.

VENDU - DEPARTEMENT PUBLIEKE VENDUTIËN.

Op Vrijdag 16 Januarij 1863.

Bij den kapitein BODE in de overvaart straat
 van Meubelaire goederen wegens vertrek.

Op Maandag 19 Januarij 1863.

Bij den heer F. VOS op het Marine Etablis-
 sement alhier van Meubelaire goederen wegens
 vertrek.

Op Dingsdag 20 Januarij 1863.

Bij den heer D. D. VAN BOECKHOLTZ
 in de Chinesche kam van diverse goederen
 van de firma ADAM & CO.

Op Woensdag 21 Januarij 1863.

Bij den heer M. H. HALEWIJN in de stad
 van diverse goederen.

Op Donderdag 22 Januarij 1863.

Bij de heeren B. J. VAN ECK & CO te
 Ketabang van houtwerken.

Op Vrijdag 23 Januarij 1863.

Bij de heeren KESSLER & CO te Kram-
 bangan van diverse goederen.

Op Zaterdag 24 Januarij 1863.

Bij den Deurwaarder DAMWIJK in de stad
 van diverse goederen en van eenige huizen,
 met pannen gedekt, bij executie.

(1767)

HOUT-VENDUTIE

TE

Modjokerto

op Woensdag den 14den Januarij 1863

VAN

400 Uitgezochte DJATIE BALKEN,
 zware 9 tot 15, en ligte 6 tot 9 el lengte
 450 Gezaagde RIBBEN, en
 100 VELGEN of KROMHOUTEN, geschikt
 voor WATERWIELEN en SCHEEPS-
 BOUW: alles afkomstig van de HOUT-
 KAP onderneming te BLITAR.
 (1758) BOODT.

Op den 27sten Januarij 1863

zal te Soerabaja, krachtens regterlijke magtiging,
 en volgens plaatselijk gebruik, worden verkocht
 de lading

Machineriën

uit de gerenommeerde fabriek van

H. O. ROBINSON & CO

te

LONDON,

liggende in entrepôt,
 van daar aangebragt per het Nederlandsch brik-
 schip *Rijnvis Feith*, kapitein A. F. LAMMERTS,
 bestaande uit:

Eene VERTIKALESTOOMMACHINE van 12P. K.
 Een op zich zelf staande TUBULAIRE
 STOOMKETEL in twee deelen, voor de plaatsing
 van welke geen metselwerk vereischt wordt, en
 voorzien van de veiligheidsmiddelen, volgens de
 gouvernements bepalingen.

Een bij boven bedoelden ketel behoorende 30
 voeten hooge, uit GEGALVANISEERD IJZER
 VERVAARDIGDE SCHOORSTEEN.

TWEE COMPLETE MOLENS tot het malen
 van klappers.

EEN HYDRAULISCHE PERS met ontvanger,
 pijpen, enz. compleet.

PERSPOMPEN met toestel ter verbinding met
 de stoom-machine.

Dertig IJZEREN CIRKELVORMIGE PLA-
 TEN tot afscheiding van de oliekoeken in de pers.

Eene LOSKRAAN tot het ligten van lasten van
 2½ ton.

Eene groote verzameling SMIDS-, KOPERSLA-
 GERS-, BANKWERKERS- en METSELAARS-GE-
 REEDSCHAPPEN.

Eene COMPLETE MACHINERIE voor een'
 OLIEMOLEN, welke met de hand gedreven wordt,
 bestaande uit: eene breekmachine met gegroefde
 gegoten ijzeren rollen, opgericht in eene hecht ge-
 maakte eikenhouten frame.

Een TOESTEL om de gekneusde klappernoten
 tot een pap te malen.

Eene HYDRAULISCHE PERS van 60.000
 ned. ponden capaciteit met geel metalen pom-
 pen, waterbak, verbindingspijpen, gesmeed ijzeren
 persplaten en eenen gegalvaniseerd ijzeren olie-
 ontvanger.

Eene RASP-MACHINE.

3 IJZEREN VLOTTEN en diverse gereedschap-
 pen voor de opzetting.

VOORTS:

Eene groote partij OLEIEGERS.

Informatiën te bekomen bij de Heeren SCHIM-
 MELPENNINCK & CO en den advocaat en
 procureur Mr. KOOIMAN, in de Chinesche
 kamp.

(1724)

Op een nader te bepalen dag

zal door de ondergeteekenden publiek
 worden verkocht:

Een ERF met een STEENEN met
 PANNEN GEDEKT HUIS en BIJGE-
 BOUWEN, gelegen binnen deze stad in
 de Jotangan, thans Jatottan, Blok No. 22,
 bij de verponding geregistreerd onder
 No. 294, thans geoccupeerd als HOTEL
 en WAGENVERHUURDERIJ door den
 Heer SCHMIT, benevens een daaraan
 grenzend uitgestrekt stuk gronds.

Inmiddels ieder afzonderlijk uit de hand
 te koop.

Nadere informatiën bij

(1375) ANEMAET & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PRINS VAN ORANJE,

Kapt. van Zandwijk,

vertrekt naar SAMARANG en BATATIA, op
 Donderdag den 15den Januarij.

Adres bij

(1777) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP

AMBON,

Kapitein VOGEL,

vertrekt naar de Moluccos via Macas-
 sar, Timor Koepang en Delhi, op
 Donderdag den 15den Januarij.

Adres bij

(1776) W. CORES DE VRIES

VERTREK VAN SCHEPEN
Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het uitmuntend
voor passagiers ingerichte barkschip
ADMIRAAL DE RUITER,

kapitein F. T. A. MOLLINGER,
om tegen het einde dezer maand direct van
hier te vertrekken.
Informatien bij de agenten
(1745) B. KOPERSMIT & CO.

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het alreemeen
gunstig bekende clipper Fregatschip

ELECTRA,

kapitein H. WEGMAN,
om in de eerste dagen van Maart a. s. van
hier of PASOEROEAN te vertrekken.
Er bevindt zich aan boord een geëxami-
neerde Doctor, eene melkgevende KOE en
voorts eene GOEDE BALKAMER.
Nadere inlichtingen te bekomen bij den ka-
pitein alhier, en bij
De Agenten.
(1772) FRASER EATON & CO

Ouderkerk aan den Amstel,

kapitein F. SWART.

Met bovengenoemd snelzeilend en voor den
overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt
Barkschip wordt **PASSAGE NAAR NEDER-
LAND** aangeboden.
Het schip vaart een' geëxamineerden Doctor,
en is voorzien van alle gemakken welke men
aan boord van een Passagiers schip kan verlangen.
Het vertrek zal vermoedelijk in de laatste
helft van Februarij a. s. van PASOEROEAN
plaats hebben.
Nadere informatien bij
De Agenten.
(1773) FRASER EATON & CO.

De Heer F. L. BICKER is van af heden als
deelnemer in onze firma's opgetreden, en is onze
generale volmagt verleend
Voor de firma te BATAVIA aan de Heeren J.
F. ARNOLD en E. WICHMAN.
— Voor de firma te SAMARANG aan den Heer
J. G. PLATE Jr.
Voor de firma te SOERABAJA aan den Heer C. J.
VAN BUEREN.
B. KOPERSMIT & CO.

BATAVIA. } 1 Januarij 1863. (1774)
SAMARANG. }
SOERABAJA. }

Een jong mensch, bekend met de
inlandsche en moderne talen
en het Boekhouden, en sedert twee jaar als
geëmployeerde op eene Suikerfabriek werk-
zaam geweest zijnde, zoekt wederom eene der-
gelijke betrekking.
Adres La. 22, uitgevers van de Oostpost.
(1617)

Een Machinist,

gedurende verscheidene jaren bij de koninklijke
Nederlandsche Marine gediend hebbende, de
Fransche en Engelsche talen magtig, kunnende
des vereischt behulpzaam wezen in de administra-
tie, voorzien van goede getuigschriften van ge-
drag en bekwaamheid, zag zich gaarne ge-
plaatst op eene der suikerfabrieken op Java.
Adres Bureau dezer Courant onder letter M.
(1728)

WORDT GEVRAAGD

voor een repatriërend schip
een Geneesheer.

Adres bij de Agenten.

(1759) B. KOPERSMIT & CO.

Wordt te koop aangeboden

Eene kleine partij beste BOTER, ZOETE-
MELKSCHIE en LEIDSCHIE KAAS en HA-
RING, van Nederland aangebragt per **Brie**
Gebroeders, kapitein H. KRAMER.
(1766) Marine-Hotel.

TE KOOP
Eenige Engelsche WAGENS, waar-
onder eenige prachtige
VIS-à-VIS.
bij

(1768) ADAM & CO.

TE HUUR,
EEN HUIS
IN DE STAD.

dadelijk te aanvaarden.

(1760) Te bevragen bij
LE ROY & CO.

te aanvaarden met primo Februarij aanstaande,
HET HUIS,
thans bewoond door kapitein BODE.
Te bevragen bij
(1763) C. BURGEMEESTRE.

BODEMERIJ.

Met toestemming van den britschen consul
te Soerabaja, is D. GRONOW, gezagvoerder
van het Engelsche schip **ECONOMIA**,
bereid, voor scheepsrekening wissels tot een
bedrag van f 25000.— op zijne rederij,
onder Boekhouderschap van de firma SMITH
& CO., te Scarborough, in Engeland, af te ge-
ven; reflecterenden gelieven zich vóór, uiterlijk op
Vrijdag den 16den Januarij 1863
te adresseren ten kantore van den onderge-
teekende, Notaris.

Bij gebreke van aanvraag verlangt de ge-
zagvoerder voornoemd, met toestemming als
bovengemeld, eene somma van f 25000.—
ter leen op te nemen op **Bodemerij**, on-
der verband van schip en toebehooren, vracht
en lading, en zulks voor eene reize van hier
naar *Palmouth of Cork* in Engeland voor orders.

Inschrijvings billetten kunnen worden inge-
diend ten kantore van den ondergeteekende,
vóór of op

Zaterdag den 17den Januarij e. k.
des voormiddags ten 12 ure.

(1761) H. J. HARTEVELT.

Puik Z. M. RAAS.
id. Leidsche id.

Bij
(1769) I. W. VAN DER ZWAAN.
Werfstraat.

PAS ONTVANGEN

Geotroijeerde brandkasten
in diverse grootte

bij
(1770) C. H. DE BRUIJN & CO.

SPERGIE BOONTJES.

Brusselsche Kooltjes,
BOEREN KOOL,
ANDIJ VIE,
Snijboontjes,
ROODE KOOL,
Bloemkool,

in groote keulse potten bij
L. W. VAN DER ZWAAN.
Werfstraat.
(1775)

IN TOKO BOOMSTRAAT

Pas Ontvangen:

HOLLANDSCHE en
WESTPAAISCHE HAMMEN.
ZOETEMELKSCHIE KAAS.
KOMEINE KAAS.
VERSCHIE HARING.
ANSJOVISCH.
SAUCIJS DE BOLOGNE.
GEROOKTE OSSENHAAS.
ROOKVLEESCH.
VERSCHIE DELFTSCHE BOTER.
Stop fl. ROOKWORST.
PEKELWORST.
KETTING SAUCIJS.
TROMMELTJES JANHAGEL,
HEILIGMAKER en ST. NICOLAASGEBAK.
BANKET, TAFEL ROZIJNEN, AMANDE-
LEN, VERMICELLE en MACARONI.
GESORTEERDE GROENTEN in potten enz.

(1778) VAN DEN MUIJSENBERG.

BOEK-, COURANT- en HANDELS DRUKKERIJ.

LE ROY & CO,

SOERABAYA.

Door eene ruime keuze van lettersoorten is deze drukkerij inzonderheid in-
gerigt tot het drukken van

Aanplakbiljetten en Affiches in vele formaten, Boek- en kantoor-
drukwerken, circulaires, rekeningen, nota's, kwitantien, wis-
sels, prijscouranten, marktberigten, polissen, cognosse-
menten, menu's, adres- en visitekaartjes en elk ander drukwerk

BOOM- en HANDELSSTUKKEN,
zoomede

IMPRIMERIE voor Fabrikanten, Aannemers en Pachtters
naar vaste modellen

zijn steeds voorhanden. (1236)

Fas Ontvangen

PUIK HARING.
LEIDSCHIE en ZOETEMELKSCHIE KAAS.
SAUCIJS DE BOULOGNE in blik.

bij
(1779) C. H. GRIMM.

NORTHERN

Insurance Company.
gevestigd te LONDON.

Brand- en Levensverzekering.

De ondergeteekenden, agenten, gaan steeds
voort met het sluiten van **Polissen en**
Assurance, op de meest billijke en voordee-
lijke voorwaarden, op WOONHUIZEN met het
daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAK-
HUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ, THEE- en
SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(1749) B. J. VAN ECK & CO.

Etablissement Groedo.

De ondergeteekenden hebben de eer, kennis te geven,
dat, hunne

HOUTSTOOMZAAGMOLEN

thans in volle werking zijnde, bestellingen
op gezaagde houtwerken binnen wei-
nige dagen kunnen geëffectueerd wor-
den.

De prijzen zullen, naar gelang der
dimensien der bestelde houtwerken,
ten billijkste berekend worden.

Alleen **DROOG** en **GAVE HOUT-
WERKEN** worden afgeleverd.

(1743) ZANTHUIS & CO.

HET

Photografisch Atelier

VAN

K. DEWARDA

zal wegens veelvuldige be-
zigheden nog tot 15 Januarij
geopend zijn. (1738)

IN COMMISSIE

zijden en andere
REGENMANTELS

en
REGENJASSEN.

à Contant.

bij

(1652) LE ROY & CO.

Voortdurend Verkrijgbaar

IN TOKO BOOMSTRAAT.

à Contant.

Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à f 1.— 3.— f 5.—
Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—
(1756) J. J. van den MUIJSENBERG.

Amerikaansche beschuit.

PLAIN ARROWROOT, FANCY MA-
CHINE, QUEEN, DESSERT, PIC NIC,
MIXED.

Zes blikken bij elkander. f 12.
Per blik afzonderlijk. „ 2.25.

à Contant.

(1739) LE ROY & CO.

Wissels op Nederland.

bij

(1418) FRASER EATON & CO.

In Commissie Ontvangen

supra fijne HEERENHEMDEN.

ad

f 32., f 36., f 40., f 42., f 48., f 50 en f 65
à contant.

(1625) bij LE ROY & CO.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Behoudt der gezondheid. Hoe gering is dikwijls
de oorzaak der ziekten! Hoe dikwijls wordt
zij verzuimd, en hoe gemakkelijk is zij somtijds
te herstellen! De natuur waarschuwt den mensch
voor eene komende ziekte door pijn, ligte on-
gesteldheid, of iets dergelijks, welke kleine on-
gemakken dadelijk door dienstige geneesmiddelen
moeten worden weggeworpen, en de genees-
middelen van Holloway zijn door de geheele
wereld als zoodanig beroemd. De pillen zuiveren
het bloed, de bron van gezondheid en sterkte, en
verzekeren alzoo de geregelde voorkoming van
alle uitwendige ziekten, van welken aard die ook
mogen zijn. De pillen en zalf van Holloway,
te zamen tot hetzelfde doel aangevend, zullen
een ieder in staat stellen, om den voortgang der
ziekte te stuiten, en om de geheele inwendige
ligchaamskracht in overeenstemming te houden.
(1744)

NEDERLANDSCH INDIE

SOERABAJA 9 Januarij 1863.

— Den 31sten December 1862 waren in 's Lands
pakhuizen te Soerabaja afgeleverd de onderstaande
hoeveelheden **sukker en koffij** u't de Residentie
Soerabaja, oogst van 1862.

Namen der Fabrieken.	Bouws.	Convernements levering.	Vrije Beschikking.
Tjandje.	(a) 400	13,048 86	7,087 15
Boedoeran.	(a) 480	16,844 88	3,918 18
Waroe.	(a) 520	7,754 91	9,654 98
Purong.	(a) 400	11,751 47	7,659 37
Tangoolangin.	(a) 450	13,909 78	9,715 25
Ketegan.	(a) 480	16,102 56	6,383 03
Ketabang.	(a) 240	5,126 88	4,558 81
Sentanen Lor.	(a) 700	21,754 12	14,105 47
Konink Willem II.	(a) 800	14,876 93	8,473 42
Djombang.	(a) 400	14,944 90	9,604 13
Watoe-Toelis.	(a) 480	15,522 99	7,967 84
Balang Bendo	(a) 400	14,750 75	7,547 72
Sroenie.	(a) 440	17,213 77	9,774 93
Gempol Krep.	(a) 400	14,420 53	4,818 39
Krian.	(a) 500	10,430 12	15,835 83
Kremboong.	(a) 450	13,934 67	10,432 09
Ketaneu.	(a) 800	8,587 62	3,489 97
Goedo.	(a) 210	3,990 00	7,246 94

Sukker te zamen. 234,414 69 148,272 50
Koffij do. 9267 84 pic. Oogst 1862

NB. Van fabrieken, met (a) geteekend, zijn de Gou-
vernements leveringen afgeloopen.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen
op den 31sten December 1862.

32,089-62 picols **sukker**, oogst van 1862.
2746-84 „ **koffij**, „ 1862.

Opgave van de politie

omtrent personen, wier passen voor aankomst of
vertrek zijn gevisceerd geworden.

voor Aankomst.

G. Mental, van Pasoeroean.

voor Vertrek.

J. T. W. de Meijer, naar Kediri. A. Hooger-
dijk, naar Ngawie.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Prins van Oranje*, gezagv. J. van Zanwijk, van Banjermas-sing: luitenant ter zee van Manen en Hoogen-dorp, de heeren Bernoster en A. van Duin.

NEDERLAND.

In een der dagbladen lezen wij de volgende bijzonderheid over het huwelijk bij het interes-sante volk der Balanten, die aan de oevers der Casamance, op de westkust van Afrika, leven: „Wanneer een Balant een vrouw neemt, geeft hij haar ééne japon. Het huwelijk kan niet ontbonden worden, zoolang de eenige japon niet versleten is. Zoolang mevrouw over mijnheer treeden is, wacht zij zich wel, de japon te wasschen, opdat die niet verslijt. Doch is zij niet met hem treeden, dan gaat zij die dagelijks aan de bekoorlijke oevers der Casamance wasschen en spoelen; zij stampet en wringt ze uit, en haugt ze op de doorn-struiken te droogen, tot dat er slechts flarden over-blijven, en zij weder vrij is. De vreemdeling ziet dadelijk, welke de goede huwelijken zijn; de vuil-ste japon kenmerkt de gelukkigste vrouw; de schoonste japonnen worden gedragen door de onbe-grepenen.” Wat konden wij nog veel van de Balan-ten, die wij voor kannibalen uitmaken, leeren! En wat diepe menschen-, althans vrouwen-kennis, ligt er niet in dat vernuftig denkbeeld van een lie-u-we man voor een nieuwe japon.

FRANKRIJK.

PARIS, 18 Nov. — Baron Gros, de nieuw be-noemde ambassadeur te Londen, begon zijne di-plomatieke loopbaan in Amerika. Twaalf jaar gele-den, toen de Engelsche vloot, wegens den Israë-litischen koopman Pacifico, die bij een opstand der gepeupels te Athene in zijn vermogen werd benadeeld, de Grieksche havens blokkeerde, en de heer Thouvenel, toenmaals gezant te Athene, den Engelsen gezant Wyse te vergeefs de bemid-deling van Frankrijk had aangeboden, werd baron Gros als speciale bemiddelaar naar Athene gezon-den, doch rigtte daar zeer weinig uit, zoodat de Grieksche regering, te regt of te ooregt, de door Engeland gevorderde schadevergoeding van 330,000 drachmen moest betalen. Drouyn de Lhuys was gedurende die kwestie Fransch gezant te Lon-den.

Tien jaar later, den 22sten October 1860, kwam baron Gros, als Fransch gezant, te gelijk met den Engelschen gezant, lord Egin, te Peking aan, en teilen sloten den 26sten October den vrede met China. Daardoor staat baron Gros bij het Engelsche hof in groote achting, en zal hij al-dar als gezant welkom zijn.

— De tijding, dat de keizer de inwijding van den boulevard du prince Eugène niet zal bij-wonen, heeft een slechten indruk gemaakt. Men verwachtte op Zondag den 16den, den naamdag van de heiligen, een groot feest. Het leger en de nationale garde waren opgeroepen; aan het minis-terie van binnenlandse zaken werden plaatsbil-letten uitgedeeld; de ambtenaren waren geinvi-teerd. Van waar die verandering? Het voorwendsel van den *Constitutionnel* is niet waarschijnlijk-ker dan dat van een ander blad, 't geen beweert, dat de keizer dien dag een *famille* wenscht door te brengen. De lezing, dat de republikeinse partij eene groote manifestatie tegen den paus op het oog had, verdient wel het meeste geloof.

Later evenwel werd beweerd, dat er een complot tegen het leven des keizers was ontdekt. Het schijnt voornamelijk de Mazzinistische partij te zijn, die den wapenstilstand heeft verbroken, en meer dan ooit in beweging raakt. De politie raakt het spoor bijster, daar, naar men zegt, Mazzini verscheidene zamenzweringen te gelijk heeft georganiseerd, waaronder eenige — drie heeft men er reeds ontdekt — die alleen moesten dienen, om de politie in de war te brengen. Het eigen-lijke plan scheen te zijn, om op den weg, dien de keizerlijke stoet den 15 ten zou hebben genomen, eenige helsche machines te laten springen. Een groot aantal Italianen moest reeds in hechtenis genomen zijn, maar er zijn er nog vele anderen, die men nog niet in handen heeft kunnen krijgen. Men zegt, dat vele aangezegwenen zich ver-eenigden in een klein stadje, Cassel, in het Noor-den van ons land, maar dat zij plotseling van daar zijn verdwenen, en dat men hun spoor heeft ver-loren. Er wordt een buitengewoon streng onder-zoek uitgeoefend op al de treinen, die te Parijs aankomen. Onder voorwendsel, dat het ontladen van de goederen veel tijd vordert, houdt men de reizigers een geruimen tijd opgesloten in de wacht-kamers, en eerst nadat de identiteit van ieder volkomen is geconstateerd, worden de deuren ge-opend. Met die bijzonderheden mede te deelen, is het niet het oogmerk, om ze te veroordeelen; want, wanneer er sprake is van moord, kan men niet te veel voorzorgen nemen. Ongelukkigerwijze wordt dit onderzoek niet op de gewone wijze aan de politie overgelaten: men wil in het duister handelen, en al die personen naar Cayenne zenden, van wie men de morele overtuiging heeft, dat zij schuldig zijn. Het is eene handelwijze, die hare voordeelen kan hebben, maar die ook hare nadeelige zijde heeft, want die verborgen justitie kan dwalen, en in onzen tijd moet alles eerlijk en openlijk geschieden. Intusschen maken de zamenzweringen het onderwerp uit van aller gesprekken te Parijs. Het zou daarom te meer wenschelijk wezen, dat het gouvernement de ge-heele waarheid zeide, omdat die onzekerheid en die tegenstrijdige geruchten eene alge-mesne ongerustheid te weeg brengen, die zich zelfs te Compiègne doet gevoelen. Wanneer er iets volkomen kan zijn op onze aarde, dan is het zeker de waakzaamheid, die te Compiègne rondom den keizer wordt uitgeoefend. Het corps zoogenaamde *Corses*, die keizerlijke garde, dag en nacht met de bewaking des keizers belast, heeft de handen vol. Om den keizer niet hinderlijk te

zijn, moet die bewaking bijna onmerkbaar zijn. Dit corps bestaat uit 200 man, allen mannen van ijzer en staal, die hun leven voor den keizer zouden opofferen, en die zeer ruim, ook uit de keizerlijke particuliere kas, worden betaald. Elken dag hebben er 50 dienst, behalve bij bijzondere gelegenhe-den, zoo als wanneer de keizer op de jacht gaat; dan stelt het geheele corps zich in beweging om het bosch af te loopen, nadat eerst de gendarmerie daar reeds is doorgetrokken. Als de keizer naar de opera gaat, is het gemakkelijk, om die *corses* allen te herkennen in de couloirs aan hun witten das, hun zwarten rok en baard. Men kan ze ook gedurende de voorstellingen kennen, die de keizer bijwoont; de 3de en 4te loges van het toneel af over den keizer worden geheel door hen bezet. Men begrijpt, dat al deze voorzorgen, die ieder te Compiègne opmerkt, eene zekere stijfheid en onrust op de feesten moeten te weeg brengen.

— De directie der keizerlijke stoeterij heeft den door den *Sport* welbekenden hengst voor 10,000 fr. gekocht, zijnde dit de eerste maal, dat de staat in Frankrijk, op het voorbeeld der Engelsche regering, eenen hengst koopt. Bovendien heeft de commissie der stoeterij gisteren 6 volbloed hengsten voor 52,000 fr. aangekocht. Daaronder bevindt zich een hengst van den hertog de Morny en het paard Perruck Khan, waarvoor 10,000 fr. en 15,000 fr. betaald is.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Nov. — De vrees der in onze havens liggende Amerik. schepen, dat zij door de *Alabama*, kapt. Semmes, zullen worden aange-heuen, is zo groot, dat zij of uitkalken of aan Engelschen afgeestaan worden. Dezer dagen is een groot Amerikaansch schip, dat met volle lading in de Mersey tot uitzellen gereed lag, voor nagenoeg de helft mer waarde aan Engelsche readers verkocht, die het nu spoedig naar zee zullen zenden. De gezagvoerder van het schip *Young Turk* verhaalt, dat hij den 23en Oct. op 39 gr. br. en 58 gr. W. een schip in brand zag staan, doch vreemde, dat de *Alabama* in de nabijheid zich bevond, liet hij het schip aan zijn lot over.

LONDEN 19 November 1863. — Het mistige en vochtige weder doet be-reids zijnen ongunstigen invloed op de sterfte in deze hoofdstad gevoelen. Terwijl toch het cijfer der afgestorvenen in de week, eindigende met 1 Nov., nog slechts 1184, bedroeg, is het in de daaropvolgende week tot 1307, en in de laatste-verloopen week tot 1429 geklommen, zijnde ruim 100 meer, dan het gemiddelde cijfer in dezelfde week (de toename der bevolking daarby in re-kening gebracht) gedurende de 10 jaren 1852—61. De vermeerdering der sterftegevallen in de laatste-verloopen week moet hoofdzakelijk worden toe-geschreven aan ontsteking der longpijntakken en der longen. Het aantal geboorten in de laatste week bedroeg 1904.

— Eene deputatie der vereeniging tot het in-voeren van het tientalig stelsel van maten en ge-wigten werd gisteren door den heer Milner Gibson ten gehore ontvangen. Zij gaf haar verlangen te kennen, dat de regering stappen zou doen, strek-keude om, overeenkomstig de aanbeveling eener speciale commissie uit het lagerhuis, maatregelen te nemen ter gunste van het decimale stelsel. De minister erkende het gewigt der zaak, doch kon zich niet verbieden, haar voor het parlement te brengen, zonder voorn de meening zijner ambtgenooten te hebben ingewonnen. Hij zou hun dan ook de theorieën, door de deputie ont-wikkeld, ten spoedigste mededeelen.

— De *Times* is zeer verbolgen, op de katoen-lords als op de territoriale lords in Lancashire en in Cheshire, omdat zij naar evenredigheid veel te weinig bijdragen ten behoeve der noodlijdende fabriekarbeiders, daar de armenbelasting in ge-noemde graaschappen op verre na niet zoo ver-hoogd is als in de andere, terwijl het cijfer der vrijwillege giften er ook nog veel te wenschen overlaat, niettegenstaande die graafschappen, gelijk iedereen weet, de rijkste des lands zijn.

— De *Times* heeft een specialen correspondent naar Griekenland gezonden, die den 1sten dezer te Athene is aangekomen. Den 2den zond hij reeds een bericht, dat meer dan drie kolommen beslaat, doch eigenlijk weinig meer is dan eene reisbeschrijving. Aan het slot zegt hij: „Zoo vond ik Athene 10 dagen na de revolutie. Eene Gari-balistische opschudding te Birkenhead, of eene fel bestredene parlementsverkiezing, gelijk b. v. die van kolonel O'Reilly, heeft waarschijnlijk meer zichtbare sporen achtergelaten, dan hier de afzetting eener dynastie. Het voorloopig bewind had regt in zijne eerste proclamatie: *Il n'y a qu'un Bavarois de moins*.”

— Deze week heerschte in de commercial-docks te Londen een buitengewoon alarm, wegens een gerucht, dat drie Hollanders twee Nooren hadden vermoord. Het gerucht blijkt thans, ofschoon een weinig overdreven, niet geheel onjuist te zijn. Het schijnt, dat de kapitein en de eerste stuur-man van een in de docks liggend schip uit Noor-wegen Woensdag nacht aan boord terugkeerden, en dijt bij de plaats huzener bestemming voor een bierhuis bleven stillaan om naar een twist te luisteren, die tusschen drie Hollandsche matro-zen plaats had. Laatstgenoemde vielen onverwacht de niets kwaads vermoedende vreemdelingen aan, en bragten hun met hunne lange messen gevaar-lijke wonden toe. Op het geroep van moord snelde een in de nabijheid zijnde politie-agent oogenblikkelijk toe, en vond de twee ongelukki-gen badende in hun bloed. Zij werden terstond naar het hospitaal vervoerd, alwaar zij thans in hopeloozen toestand verkeerden. De moordenaars heeft men vooralsnog niet kunnen meester wor-den; ook hunne namen zijn nog niet bekend.

— Te Londen heerscht in de laatste dagen een zeer ongunstige atmosfeer. Niet alleen is

het weder zeer guur, maar de geheele stad is telkens in een dikken mist gehuld, die het schier onmogelijk maakt, ademte halen. Onder-scheide dagen was het zoo erg, dat men ge-noodzaakt was, reeds vroeg in den voormiddag in de geheele stad het gezicht te ontkennen. Op verscheidene plaatsen hebben den ook on-gelukken plaats gehad.

LONDEN, 22 November. — Het volgende over-zigt van den financiële toestand der Vereenigde Sta-ten is ontleend aan eene zeer goed onderzichte bron. Hoewel misschien de cijfers niet volkomen juist zullen blijken te zijn, wanneer het officiële ver-slag in handen zal zijn, hetgeen spoedig bij het congres zal worden ingediend, mogen toch de vol-gende cijfers, als globale opgaven beschouwd, juist wor-den geacht.

De openbare schuld der Ver. Staten kan in drie soorten worden verdeeld, namelijk de schuld, aan-gegaan voor Juli 1861, de leeningen, toegestaan in Juli van het afgelopen jaar, en het bedrag der uitgegeven schatkistbiljetten sedert dat tijdstip. Het eerstbedoelde bedrag is 118 miljoen dollars, het tweede 250 miljoen, en later is in schatkistbiljet-ten ruim 200 miljoen doll. uitgegeven. De in-terest van dit kapitaal, tegen 6 pCt., beloopt on-geveer 39 miljoen doll.; maar hierbij behoort in aanmerking te worden genomen, dat slechts van ongeveer 450 miljoen doll. rente wordt geheven, hetgeen het rentebedrag vermindert tot op bijna 27 miljoen doll., voortspruitende uit de opbreugt der in- uitgaande regten. Het totaal der inkomsten is geraamd op 200 miljoen doll., en met vertrou-wen mag een veel hooger cijfer te gemoet worden gezien, zoodat met goeden grond mag worden gezegd, dat niet alleen in de behoeften der schat-kist kan worden voorzien, maar tevens na afloop van den tegenwoordigen oorlog voor de spoedige amortisatie der aangeane schulden voldoende ze-kerheid bestaat. Hieruit blijkt tevens, dat de na-tien last der uitgaven ten behoeve van den oor-log draagt, zonder dat zij daarvoor in het minst gebukt gaat.

Wat de financiële toestand der natie inderdaad gezond moet genoemd worden, dat de natie het volste vertrouwen stelt in de zaak, door haar ver-deeld, dit mag boven elk twijfel worden geacht. Voor ruim een jaar was men vrij algemeen van gevoelen, dat geene leening zou kunnen worden aangegaan, indien in het veld niet schitterende zegeprenten werden behaald. Het bondsleer heeft in dit opzigt niet geheel aan de gekoesterde ver-wachting voldaan, en niettegenstaande dit alles kan de regering thans met zekerheid te gemoet zien, dat eene leening, door haar uitgeschreven, zal worden volgekeend, terwijl dit voor een jaar niet in die mate het geval was.

— Met betrekking tot de zaak van Mevr. Norman, die een dief in hare woning neerschoot, verneemt men nader, dat haar echtgenoot wel te hult, doch ziek was. Mevrouw was bezig, haar kind te zogen, toen zij door het breek van eene glasruit bemerkte, dat er beneden onraad was. Zij wekte haar echtgenoot niet, vermits deze pas was ingeslapen, trachtte eene kaars aan te steken, doch kon de lucifer niet vinden, en ging dus in het don-ker naar beneden. Dit was waarschijnlijk haar be-houd, aangezien de roover haar nu eerst gewaar werd, toen zij de kamer binnentrad. Het eerste door haar gelose schot weigerde, doch het tweede schijnt des te zekerder te hebben getroffen, want tot hem heeft men nog slechts twee heelen op-gesproord, die van de beschrijving van Mevr. Norman schijnen te beantwoorden.

— Te Birkenhead werd eene openbare meeting gehouden, waarin een protest werd geteekend aan den Mersey Dock Board tegen diens be-sluit, waarbij vergunning werd verleend om op de door dit ligchaam aangewezen plaats petroleum op te slaan en eene raffinaderij op te richten. Het protest is gegrond op de omstandigheid, dat familiën, in de nabijheid dier werken woonachtig, ziek zijn geworden, hetgeen door de genees-arsen werd toegeschreven aan den vreeselijken stank dier olie, terwijl ook verchillende handelaren in eetwaren verklaarden, dat hunne goederen door den stank werden bedorven. De Dock Board werd diensvolgens verzocht, eene andere plaats voor het doel aan te wijzen.

BELANGRIJK NIEUWS UIT AMERIKA.

— Velen zullen twijfelen aan de groote belang-rijkheid van de laatst uit Amerika ontvangen be-richtten.

Generaal Mac Clellan is plotseling ontheven van het bevel over het leger van Virginie, en keert in het ambtelooze leven terug. Generaal Burnside is tot zijn opvolger benoemd, en heeft dan ook reeds het bevel overgenomen.

Dus binnen een kort tijdsbestek valt de meest populaire bevelhebber van de Noordelijken voor de tweede maal in ongenade. Nu kan men wel niet zeggen, dat dit voorval geheel onverwacht is. Gedurende eenen geruimen tijd had eene magtige sekte in het kabinet van den president en eene groote partij in het land verlangd naar eene verandering van bevelhebbers. Mac Clellan is lang het doelwit geweest van politieke najver en van verkeerde uitleggingen op militair gebied. Zowel in zijn hoedanigheid van demokraat, als ook om-dat hij te langzaam en te voorzigtig in zijne han-delingen was, had hij de verontwaardiging opge-wekt van het invloedrijke gedeelte der bevolking. De president en de heer Stanton zullen zich echter beijveren om aan te toonen, dat hunne daad werd voorgeschreven door overwegingen van militair belang.

Met de aankondiging der aftreding van generaal Mac Clellan werd tevens eene korrespondentie gepu-bliceerd, gevoerd tusschen den sekretaris van oorlog engeneraal Halleck; de genoemde generaal zegt daar-in, dat hij den 6den Oktober Mac Clellan bepaal-de orders had gegeven om den Potomac over te

trekken en den vijand slag te leveren; dat generaal Mac Clellan weigerde, die order op te volgen, op grond hij gebrek aan krijgsvorraad had, terwijl, zooals generaal Halleck verklaart, van alles vol-doende in voorraad was, en niets zijn oprukken in den weg stond.

Duidelijk straalt hieruit door, dat de mannen, die aan het bewind zijn, niet willen doen voorko-men, als ware een onbekwaam generaal van een kommando ontheven, voor hetwelk hij niet geschikt is, en dat een knap generaal in zijne plaats is ge-stel. Tot staving hiervan zullen zij zonder twi-fel de gebeurtenissen van 1861 in het leven te-rugroepen.

Het is waar, generaal Mac Clellan was tot nu toe niet gelukkig in zijn kommando. Zijn naam zal steeds vereenzel-igd blijven met eenen veldtogt, die ongelukkiger en bloediger afliep, dan die in vroegere dagen op het eiland *Walden* werd gevoerd. De geschiedenis van den tegenwoordigen Amerikaan-schen oorlog is nog niet geboektstaaf, en er kun-nen nog jaren heen loopen, voor de daarin begane misslagen op rekening van den waren man wor-den gesteld; het volk, dat niet dieper kon door-zien, zal intusschen de ongelukken van den veld-togt wijten aan Mac Clellan, die echter het meest werkzame deel aan den oorlog nam. Het volk zal praten van de landing op een eiland in den At-lantischen Oceaan; van het wachten voor de ou-tenwerken der Zuidelijken, waardoor deze den tijd kregen om hunne deugdelijke versterkingen in order te brengen; van de langzame oprukking, toen generaal Lee op Richmond was teruggeval-len; van de herhaalde nederlagen in Junij; van de te-rugtrekking op de oevers van de rivier James, en van al de ongelukken en ellende, welke daarop volgden. Het volk zal tot de conclusie komen, dat, wanneer, zooals de groote Napoleon zeide, het goed geluk noodzakelijk is voor eenen generaal, Mac Clellan zeker niet verkoren is om overwin-ningen te behalen. Zijne vijanden voeren aan, dat, van welken aard zijne militaire hoedanigheden ook mogen zijn, hij niet gelukkig is geweest, en dat een gouvernement, hetwelk overwinna of sterven moet, geenen anderen uitweg had dan hem te doen vervangen.

Van de andere zijde beschouwd, hebben de ver-dedigers van Mac Clellan daarentegen ook veel voor zich. Wat hij ook moge geweest zijn, het valt niet te ontkennen, dat Mac Clellan over-winnar bleef in de eenige gevechten, welke tus-schen de hoofdmachten der Noordelijken en Zuide-lijken werden geleverd. Niet alleen dat hij het on-gedurende gemeen, hetwelk in 1861 te Bulls Run op de vlugt ging, in een deugdelijk leger herschiep, maar ook in de rampzalige retraite van generaal Hope aan den Potomac nam hij het bevel over de verstrooide troepen op zich, bereiddde Washington tegen eenen aanval, rukte met snelheid den Zui-delijken te gemoet, waardoor deze in den war werden gebracht dwong hun om op den Potomac terug te vallen, en leverde eindelijk twee slagen, welke eindigden met het verlaten van Maryland door generaal Lee.

Dat men zich aan beide zijden de overwinning toeëigende, beduidt niets. Het is dikwijls moei-lijk te bepalen, wat eene overwinning is, en alhoe-wel de Zuidelijken met goet geluk bij het hoofd-treffen hunnen grond behielden, en met eene on-overtrefbare woede bleven doorvechten, zonder twijfel verhoedde alleen de kennis van het terrein, welke zij bezaten, dat zij niet totaal verslagen wer-den, zóó bekwaam en snel waren de opera-tiën van Mac Clellan.

Wanneer wij hem dus vergelijken met eenigen anderen Noordelijken generaal, dan verliest hij daar waarlijk niets bij. Carthago kan niet onge-duldiger en onhandelbaarder met deszelfs gene-raals hebben omgesprongen, dan Washington doet. Mac Dowell, Mac Clellan, Halleck, Pope, en we-derom Mac Clellan, op een zieltogend oogenblik, hebben successievelijk het bevel gevoerd over het leger van Virginie.

Mac Clellan is thans op eene voor de Noorde-lijken schandelijke wijze van zijn kommando on-theven, en een nieuw personaadje, — iemand, die slechts eenige onbelangrijke operatiën aan de kust heeft geleid, — heeft hem vervangen.

Uit al die omstandigheden moet men tot de overtuiging komen, dat Mac Clellan opgeofferd is voor den politieke najver van de magt, die aan het roer zit. De bitterheid der beschuldigingen, welke gedurende den laatsten tijd Mac Clellan naar het hoofd werden geworpen, is ons altijd verdacht voorgekomen. De republikeinen bleven voortdurend verklaren, dat Mac Clellan niet te vertrouwen was; dat hij niets tot stand zou brengen, en dat de oorlog nimmer eene gun-stige wending kon nemen, zoolang hij niet van de baan was geschoven. Zij vielen ook zijne mi-litaire reputatie aan, doch blijfbaar lag op den achtergrond een dieper gevoel van verdenking en haat: dit dreef hen om Mac Clellan tege-te werken, terwijl zij toegavend ten opzichte van Pope waren, en in geestdrift blaakten voor Fremont.

De waarheid echter is deze: Mac Clellan is bekend om zijn Conservatisme, en men weet, dat hij de geweldadige handelingen van de uitro-rende magt in het Noorden afkeurt. Dit reeds was genoeg voor den heer Stanton en zijne crea-turen; en voor de abolitionistische partij. Hunne bitterheid is zoo groot, dat zij die niet eens een enkelend konden verbergen, toen Mac Clellan Maryland en zelfs de hoofdstad gelief had. Zijn bekend misnoegen over de emancipatie-wet van president Lincoln voltooide de antipathie der republikeinen.

De verkiezingen hebben thans een begin geno-men, en het is reeds gebleken, dat de meerder-heid, welke den heer Lincoln verkoos, en de Ja-den van zijn kabinet ondersteunde, niet meer bestaat. De meening, welke generaal Mac Clellan was toedienend met betrekking tot den oorlog en de afschaffing der slavernij, is bewezen, ook te zijn die van de meerderheid van het volk in de

Noordelijke staten. Van af dat oogenblik was Mac Clellan een te gevaarlijk man geworden, om van het hoofd te kunnen blijven staan van een groot leger, dat in de nabijheid der hoofdstad lag.

Wanneer hij gebruik had willen maken van den goeden wil zijner soldaten en van de veranderde opinie des volks, wie en wat had hem dan kunnen beletten om Washington te nemen, het onbekwame kabinet uitte te drijven, en den oorlog voort te zetten of te eindigen volgens de beginselen zijner eigene partij?

Dergelijke voorbeelden zijn zelfs in republieken niet vreemd, en alhoewel het een mislag van Mac Clellan is, dat hij zoo uiterst voorzigtig is, kan men niet voorzien wat een soldaat kan ten uitvoer brengen, die over eene groote magt beschikken kan, en door een aantal vrienden ondersteund wordt.

Het republikeinsche kabinet heeft zijnen vijand vooruit willen loopen. Gelijk een oud Venetiaansch conelave, verdenkt en bespiedt het zijnen militairen aanvoerder, en in tijden van angst verplaatst het den eer' voor den ander!

Het ontslag van generaal Mac Clellan is het gevolg van de eerste uitwerking op den president Lincoln van de laatste verkiezing. Het is bekend, dat hij daarover zeer gevoelig is. Om de woorden van iemand zijner eigene partij te bezigen, „hij was ter neder geslagen” door de eerste nederlagen der republikeinen, en de laatste buitengewone revolutie in New-York moet hem geheel van streek hebben gebracht.

Wat zijne bedoelingen zijn, is niet bekend. Hij moge besluiten om bij zijne politiek te blijven volharden, of hij onderwerpe zich aan den volkswil en verandere zijne maatregelen en zijn kabinet. Doch zich te ontdoen van eenen demokratischen opperbevelhebber scheen hem in zijne positie eene eerste noodzakelijkheid.

Een generaal, die het vertrouwen had van zijne ondergeschikten, die den roem had van minstens één gelukkigen slag te hebben gewonnen, en die het vertrouwen begon te winnen van de oppositie, werd een te gevaarlijk mededinger in de nabijheid van het witte huis.

President Lincoln heeft dus een coup d'état bewerkstelligd: met welk succes is echter nog zeer twijfelachtig. Om eenen populair generaal en een lid van eene magtige oppositie te ontslaan, om op hem de aandacht te vestigen door eene korrespondentie, die blijkbaar zamengesteld is om algemeen verspreid te worden —, dat is een gevaarlijk spel in een land, waar de partijgeest zoo hoog vliegt.

De eerste uitwerking van het tegenwoordige geval is om van Mac Clellan eenen konservatieven martelaar te maken. Niemand zal willen gelooven, dat hij om zuiver militaire redenen van het kommando werd ontheven. De republikeinsche bladen verheugen zich in den val van hunnen vijand; de demokraten integendeel verklaren niet alleen, dat het gebeurde te betreuren is, maar zij hebben zelfs Mac Clellan als hun eigen hoofd aangenomen.

Het is in waarheid eene betekenisvolle omstandigheid, dat op de demokratische Union vereeniging de heer John van Buuren te kennen gaf, dat hij de benoeming van generaal Mac Clellan als demokratische kandidaat voor het aanstaande presidentschap zou ondersteunen, en dat die voorgestelde benoeming als zoodanig met luide toejuichingen werd begroet.

De staat van zaken is dus zeer belangwekkend geworden. De animositeit tusschen beide partijen wordt elken dag heviger, en het zal ons niet verwonderen, wanneer van den eenen kant nog strenger maatregelen worden genomen, en de oppositie aan den anderen kant bitterder wordt.

Wat ook moge gebeuren, zonder twijfel verkeert het Noorden in eenen ernstigen staat van verdeeldheid, en het gouvernement in het Noorden berust thans in handen van eene alom bedreigde en wanhopige faktie.

(Times).

INGEZONDEN STUKKEN.

Geachte Redacteur!

Verschoon mij, dat ik U met bedelen lastig kom vallen, en dat het daarmede bepaald mijn doel is om ook U tot bedelen over te halen. Hoe weinig aanlokkelijks dit bij eene oppervlakkige beschouwing moge hebben, zoo twijfel ik niet, of na de lezing van het onderstaande, heb ik U en vele anderen voor mijn doel gewonnen. Doch terzake: Bijna elke mail brengt ons treuriger berichten omtrent de honderdduizend arbeiders, die in Engeland hun bestaan vonden in de verwerking van de katoen, en thans door den oorlog in Noord Amerika aan de diepste armoede ter prooi zijn geworden. De berichten, die ik daaromtrent met de laatste mail heb ontvangen, luiden als volgt: Thans leest men den volgenden brief van den bekenden Napoleon Roussel in de Archives du Christianisme van 10 October:

Waarde Broeder! Noch over de textoonstelling, noch over de Evangelisatie in Londen kom ik U heden onderhouden, maar over twee maal honderd duizend menschen, die van honger omkomen in het manufactuur-district Lancashire. Ik bevind mij te midden van eenen kring van christelijke vrienden, die zich sedert eenige weken zich bezig houden met het verstrekken van hulp, het houden van bijeenkomsten, het uitzenden van geschikte personen, zoo mannen als vrouwen, om voedsel en woorden van troost rond te deelen; en al hetgeen ik hiervan vernem, is van dien aard, dat het harte bloedt. Hier ziet men een aantal menschen van den morgen tot den avond aan de deur van sommige daartoe bestemde huizen staan, om te wachten op eene uitdeeling van brood of soep; ginds vindt men winkeliers, wier zaken geheel achteruit zijn gegaan door het volslagen gemis aan koopers. Zoo had een honner voor eenigen tijd twee dagen der week

afgezonderd, om voor deze behoeftigen levensmiddelen te bereiden en dezelfde rond te deelen, en op zekeren dag verzocht hij, van weldoener, die hij was, tot den rang van bedelaar te worden overgeplaatst. Zekere dame komt met een zakje in de hand haar aandeel meel voor die week verzoeken, en op de bemerking, dat men haar niet herkent voor eene der armen, belijdt zij met tranen in de oogen, dat het de eerste maal is, dat zij de hand uitstrekt om eene aalmoes te ontvangen. Een ander gezin ontvangt op het uur van het middagmaal het bezoek van een dergenten, die met uitdeelingen belast zijn; de tafel is gedekt, twee bord, voor welke twee kinderen nederzitten, staan gereed; voor de ouders echter is er noch bord, noch brood te vinden.

Broeder! dit beschrijven kan ik niet; nogtans kan ik er bij voegen, dat in het algemeen deze uitgehongerde bevolking niet klaagt, dezen toestand van zaken aan niemand wijt, lijdende afwacht, en eehier van honger omkomt.

Tot zoover de brief van een' geloofwaardig ooggetuige, wij kunnen hier bijvoegen, dat Ds. W. Jamieson onlangs Lancashire en Yorkshire heeft bezocht, en Zondag 24 Oct. in de Engelsche Episcopale kerk te Amsterdam een treurig tafereel opgehangen heeft van de ellende, die in deze districten onder de fabriekarbeiders heerscht. Hij deelde o. a. mede, dat ongeveer 200,000 personen aan het grootste gebrek ten prooi zijn. Met ernst riep hij de ondersteuning en hulp zijner hoorders in. Eene bus is in genoemde kerk geplaatst, om zelfs de kleinste bijdrage daartoe te ontvangen.

Vergun mij, nog een belangrijk bericht hieraan toe te voegen: In het graafschap Lancashire is met de armoede onder de fabriekarbeiders meer en meer toe. In de voorlaatste week (dit bericht is

van 6 Nov. 11.) is het getal der personen, die uit de armenkassen ondersteuning moesten ontvangen, met ruim 7000 vermeerderd, en in de laatsteverloopen week met nog 13,200. Omstreeks 150,000 fabriekarbeiders zijn geheel zonder werk, en 130,000 werken slechts eenige uren daags. Het getal dergenen, die leven van den onderstand der armenverzoorgers of der liefdadigheids-commissiën, wordt op 215,000 geschat, en dat der personen, jong en oud, in wier levensonderhoud op deze wijze voorzien moet worden, ten minste op 430,000.

Men voorziet, dat deze getallen vóór het einde van den winter tot 300,000 en 600,000 zullen klimmen. Het loon, hetwelk de bedoelde 215,000 arbeiders thans missen, kan gemiddeld op 117,000 p. st. 's weeks gesteld worden. In de stad Preston zijn van de 87 katoenspinnerijen 34 geheel gesloten, en wordt in slechts enkele gedurende den vollen werktijd gearbeid. Van de 83,000 inwoners worden 82,000 door de armenkas en de liefdadigheids-commissiën onderhouden.

Deze noodlijdenden gedragen zich met voorbeeldelooze gelatenheid, en zijn door de kracht des Ewargelies in staat om dien nood te verduren. Zal de christelijke liefde en algemeene weldadigheid in Neê lands Indië niets voor deze armen afzonderen? Het decd ons goed, toen andere landen bij den Watersnood in Nederland hulpe boden, toen voor de ongelukkigen in de overstromde residentiën op Java ook vele giften van Engelschen inkwamen; welnu! elk bewijs van belangstelling zal voorzeker ook in Engeland met dankbaarheid ontvangen worden, en het is daarom, Heer Redacteur! dat ik U en Uwe Collega's in den ganschen Indischen Archipel vriendelijk uitnoodig, als bedelaars te willen optreden voor die zwaar gedrukte bevolking, en zoodoende Nederlands Indië in de gelegenheid te stellen, bij vernieuwing te toonen, dat het voor den lijdenden bijna bezwij-

kenden medemensch veel over heeft.

Hopende, dat dit schrijven in het eerstvolgend No. van Uw veel gelezen blad zal opgenomen worden, blijf ik met de verschuldigde achting.

Uw Ed. Dw. Dien.

KASHAN.

Redaktie en uitgever van het Handelsblad verzoeken de redaktiën der dagbladen op Java en de Buitenbezittingen beleefdelijk, dit artikel in hunne kolommen over te nemen, en zijn gaarne gereed, elke gift in ontvangst te nemen, voor het boven aangewezen doel afgezonderd.

Van de ingekomen giften zal mededeeling gedaan, en deze giften aan den Engelschen Konsul te Batavia ter overmaking worden aangeboden.

Redaktie en uitgever van het

Bat. Handelsblad.

ADVERTENTIE.

Wordt bekend gemaakt, dat het vertrek der mail van SOERABAJA gedurende het loopende jaar is bepaald op

den 9 en	24 JANUARIJ
" 9 "	23 FEBRUARIJ
" 9 "	26 MAART
" 9 "	25 APRIL
" 9 "	26 MEI
" 9 "	25 JUNIJ
" 9 "	26 JULIJ
" 9 "	26 AUGUSTUS
" 9 "	25 SEPTEMBER
" 9 "	26 OCTOBER
" 9 "	25 NOVEMBER
" 9 "	26 DECEMBER

SOERABAJA, 9 Januarij, 1863. (1781)

Namens den Resident
De Secretaris.
WEGENER.

SCHEEPSBERIGTEN

Aangekomen Schepen te Soerabaja.

Datum.	Vlag.	Naam van het schip	Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in lasten gekomen.	van waar	wanneer	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Jan. 8	Nederl.	Koning Willem II.	G. v. Eijk Meulman.	383	Batavia.	3 Jan.	geen.	Soerabaja.	B. Kopersmit & Co.
"	Ned. Ind.	Krabbe.	Mardam.	13	Pasoeroean.	7 "	"	"	...
" 9	"	Prins van Oranje.	J. van Zandwijk.	120	Banjerm.	6 "	"	"	W. Cores de Vries.
"	Nederl.	Sciilië.	T. C. Schol.	120	Batavia.	8 "	"	"	...

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaja.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LAS-TEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Z. M.	Korvet.	Juno.	....	Kapt. t/z J. J. v. d. Moore.	Wachtschip.	...
"	Stooms.	Citadel van Antwerpen.	....	Kapt. L. t/z G. P. J. Mossel.	...	...
"	"	Samarang.	....	.....	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak.	....	A. Smit.	...	...
Nederlandsche	Bark	Pictura.	373	K. H. Leonhardt.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
"	"	P. Schoenmakers.	371	J. J. van Varenen.	Nederland.	id.
"	"	Macasser.	226	J. Rip.	id.	id.
Engelsche	Schip	Eunomia.	223	D. Gionow.	id.	id.
Nederlandsche	"	Erasmus.	390	J. van Heiningen.	id.	id.
"	"	Electra.	590	H. W. Wegman.	id.	id.
Zweedsche	"	Carin.	475	P. van Matern.	id.	id.
Engelsche	Schip	Alblasserdam.	371	J. t' Hoën.	id.	id.
Nederlandsche	Bark	Baron van Heemstra.	397	F. Nepperus.	id.	id.
Engelsche	"	Magdalena.	162	S. Lovett.	id.	id.
"	"	Violet.	248	J. G. Piton.	id.	id.
Oldenb.	"	Padang.	181	.....	id.	W. Cores de Vries.
Nederlandsche	"	Clio.	236	J. O. Wijnmalen.	id.	Schimnelpenninck & Co
"	"	Drie Gebroeders.	277	H. Kramer.	id.	id.
"	Schip	Diana.	461	P. C. Teengs.	id.	id.
"	Bark	Julie Claire.	....	van Oosteroom.	id.	id.
"	"	S. van Heel.	392	D. H. Dietz.	id.	id.
"	Schip	Joan Melchior Kemper.	223	J. K. Salm.	id.	Mc Lennan & Co.
"	"	Susanna Johanna.	....	Peeters.	id.	id.
"	Schip	Catharina Wilhelmina.	573	J. O. Klein.	In reparatie.	Anemaet & Co.
"	"	Zephir.	....	W. H. Schrijf.	id.	id.
"	"	Argo.	....	Anf. van Peutun.	id.	id.
"	"	Catharina Maria.	....	Oomkens.	id.	id.
"	"	Cath. Jac. Henriette.	....	Tonjes.	id.	id.
"	Bark	Billiton.	306	H. ten Zeldam Ganswijk.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co
"	"	Hollands Trouw.	390	N. H. Keuker.	id.	id.
"	"	Anthonia Petronella.	375	A. Voorendijk.	id.	id.
"	"	Henriëtte.	113	G. J. Gerrits.	id.	...
"	"	Alida Maria.	85	C. N. van der Beek.	id.	...
"	Bark	Admiraal de Ruiter.	304	F. T. A. Mollinger.	id.	B. Kopersmit & Co.
"	"	Josephine.	319	A. Kuipers.	id.	...
Engelsche	"	Robert Mills.	237	E. W. Barker.	id.	P. Kervel & Co.
Engelsche	"	Samuel.	322	E. Oort.	id.	...
"	"	Jeanie Oswald.	106	J. Gascoigne.	id.	id.
Engelsche	Schip	Polmaise.	443	J. Gladstone.	id.	Hill Brockman & Co.
Nederlandsche	"	Graaf Dirk III.	....	Rotgans.	id.	id.
Ned. Ind.	"	Alida Maria.	....	W. Beek.	id.	id.
Nederlandsche	Bark	Maria Elizabeth.	165	W. van der Valk.	id.	...
"	"	Johanna.	235	F. J. J. Ingerman.	id.	...
Portugesehe	Schip	Don Luez I.	125	D. L. Cabreira.	id.	Nash & Co.
Engelsche	Bark	Alice.	174	J. Rowe.	id.	Joakim & Co.
Nederlandsche	"	Quit tet.	373	G. F. Wregmenk.	id.	B. J. van Eck & Co.
"	"	Passaroeng.	....	J. C. Strootman.	id.	E. Ten Brinck & Co.
"	"	Prins van Oranje.	....	J. Hensing.	id.	id.

43.93 pic. cubiben, 50 1/2 leggers arak, 3730.94 pic. suiker, 5.44 pic. rotting, MATHIEU EBBS Ruys & Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 f 144.—

KOFFIJ f 42.—

WISSELKOERS pari, nominaal.

PROTESTANTSCH EERDIENST.

Zondag 11 Januarij 1863

's morgens te half negen ure

DS. MOUNIER.

Voorbereiding voor het H. Avonmaal.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EERDIENST.

Zondag den 11den Januarij 1863.

De Eerste H. Dienst te 7 ure.

De Hoogmis te 8 1/2 ure.

Het Lof 's avonds te 6 1/2 ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de REDACTIE zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAJA